A°. 1820 GEPRIVILEGEERDE N° (21)

SURINAAMSCHE COURANT

VOOR MAANDAG DEN 13e. MAART 1820.

PARAMARIBO.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN.

De Eng. Sloep *Elliott*, Kapt. BEVERLY van Barbados.

UITGEZEILD.

Het Schip *Maria*, Kapt. F. H. ZEYLSTRA naar Amsterdam.

Het Brik Schip *de Courier*, Kapt. AUKE VAN DYK naar Rotterdam.

De Nd. Am. Brik *Hiram*, Kapt. GALE naar Baltimore,

De Nd. Am. Brik *Fame*, Kapt. WM. GROVER naar Boston.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Haarlemsche Couranten van November 1819.

FRANKRYK.

PARYS, *den 20 November*. De Koning heeft heden den godsdienst in zyne vertrekken waargenomen en niemand ontvangen. Morgen gelooft men dat de beide nieuwe ministers, van buitenlandsche zaken en van finantiën, de Heeren *Pasquier* en *Roy* aan Z. M. voorgesteld zullen worden; aanstaanden Dingsdag wordt die van oorlog *Latour-Maubourg*, van zynen gezantschapspost te Londen in de hoofdstad verwacht. Het *Journal des Debats*, dat in deze ministeriele verandering een der best onderrigten geweest schynt te zyn, zegt, dat de beide eersten het portefeuille reeds aanvaard hebben. Ook verzekert het dat, ondanks de geruchten van uitstel, de kamers den 29sten geopend zullen worden. Voor het overige behelst dit zelfde blad omtrent het gebeurde weder het volgende artikel:

„ De oude organisatie van het ministerie is behouden; niets nieuws is er dan de benoeming der drie ministers, die de Heeren *Dessole*, *Gouvion-Saint-Cyr* en *Louis* vervangen. Daar het publiek niet afkeerig van anecdotes is, zoo moeten wy in ons blad eenige vry merkwaardige daadzaken opnoemen, die de moeijelyke verlossing van welke wy getuigen geweest zyn, voorafgegaan hebben.

„ Toen de Heer *Decazes* besloten had het ministerie ten deele te veranderen, keerden zich zyne eerste blikken naar den Hertog *de Richelieu*. Er werden brieven gezonden, onderhandelaars afgevaardigd; doch de Hertog is onverbiddelyk gebleven; niet dat zyne verhevene en edele ziel eenigen wrok behouden heeft over het geen vroeger gebeurd is, noch dat hy tegen zynen Koning en tegen Frankryk als het ware heeft willen pruilen; maar er zyn grenzen van behoorlykheid, welke een man, die achting voor zich zelven heeft, niet kan willen overschryden: *Soldaat, zoo dikmaals men wil, maar Generaal nooit*, ziedaar het geen het antwoord geweest is van dien braven man, dien Frankryks en Europa's achting tot in zyne pynlyke afzondering vervolgd. Zo heeft deze weigering den Heer *Decazes* zeer smertelyk gevallen! Dit is eene vraag, welke het noodeloos is te verhandelen, en die ieder oplossen kan, zoo als hy best oordeelt.

„ Eenige openingen, hoe zeer minder ernstig en vooral minder opregt, schy-

nen den Heer *Laine* gedaan te zyn. Zy hadden eigenlyk niet zoo zeer ten doel hem in het bestuur van zaken te rug te doen keeren, dan wel een uiterlyk schynbewys van achting te geven aan den bekenden waardigen vriend van den Heer *de Richelieu*. Het was den Heer *de Richelieu* wederom, die men in den Heer *Laine* vleide.

„ Het schynt zeker, dat het ministerie van de schatkist den ouden Minister *Mollien* aangeboden is, die het geweigerd heeft; dat men het ministerie van oorlog aangeboden heeft aan den jongen Hertog *de Broglie*, die het geweigerd heeft; dat het ministerie van publiek onderwys is aangeboden aan den Heer *Royer Collard*, die het geweigerd heeft. Nu zegge men nog eens, dat staatszucht alle hoofden in Frankryk op hol brengt, en dat ieder er minister wezen wil! de Heer *de Richelieu* en de Heer *Decazes* kunnen van nu af aan het tegendeel getuigen.

„ Ziedaar dan den Heer *Decazes* president van den raad! Zyne verheffing maakt van nu af aan alle nadering tusschen hem en den Heer *de Richelieu* tusschen hem en den Heer *de Talleyrand* onmogelyk. Des Heeren *Decazes* val is de eenige omstandigheid, die een dier twee personaadjen in het bestuur der zaken te rug kan roepen. De een der beide zal er meer aan denken dan de ander. Gelukkig voor den Heer *Decazes* zal dit niet de geduchtste van beide zyn.

„ Het algemeen gevoelen onderstelde by den Heer *de Richelieu* eene overhelling tot de Russische staatkunde en by den Heer *de Talleyrand* tot de Engelsch-Oostenryksche. Welke helling zal de Heer *Decazes* volgen?

„ Eindelyk dan is hy meester, en voor de eerste maal is zyn meesterschap niet in stryd met den hem opgedragen titel. In de maand December ll. ontbrak hem de oppertitel nog, maar met de daad verwachtte ieder hem de oppermagt te zullen zien oefenen in eenen ministerraad, dien hy benoemd had. De zaak is anders uitgevallen, en hy heeft ... vriendschap... digen niet aan te voeren dat eene magt zonder titel altoos betwistbaar is en betwist wordt. Wat zal hy thans tot zyne verschooning zeggen, wanneer nieuwe tegenkantingen zyn plans en zyne inzigten, tot zelfs in den boezem van den raad, waar hy voorzit, komen dwarsboomen? Eene gelukkige ondervinding staat hem borg voor het vreedzaam humeur van den Heer *Portal*. De Heer *Pasquier* zal waarschynlyk zyner bewondering voor de genie van zynen vriend getrouw blyven. De Heer *Roy*, zal in zyn werkvol ministerie te veel te doen hebben om zich veel met de algemeene staatkunde te bemoeijen. De Heer *de Serre* blyft dus nog over, en deze is geen geheel onverschillig persoon. De Heer *de Serre* is een bekwaam redenaar en hy weet het: hy heeft in de armee van *Condé* gediend, en hy vergeet het niet altoos: eindelyk, daar wy het zeggen moeten, de Heer *de Serre* is van adel, en hy herinnert het zich somtyds. Wanneer men zoo veel is, men niet gaarne altyd een bloot lydelyk werktuig. Nog een maal, de Heer *de Serre* is geen onverschillig persoon.

„ Een naar Londen vertrokken koerier brengt den Heer *Latour-Maubourg* zyne benoeming tot het gewigtige ministerie, dat hem toevertrouwd is: hy is het niet dien zy het minst verbazen zal. Deze nieuwe minister treedt op met de algemeene gunst en goedkeuring der royalisten. Hy is een man van eer, opregt verknocht aan het Koninklyke huis; en het zal niet by gebrek aan yver zyn, zoo het kwaad, dat het vorig ministerie gedaan heeft, niet spoedig hersteld is.

„ Kort om: de Heer *Pasquier* is beter dan de Heer *Dessole*; de Heer *Roy* is beter dan de Heer *Louis*; de Heer *de Latour-Maubourg* is oneindig beter dan de Heer *Gouvion Saint-Cyr*; maar alle deze veranderingen zullen van geen nut hoegenaamd zyn, zoo de Heer *Decazes* van 1820 niet beter is dan de Heer *Decazes* van 1819. Zonderling is het lot van dien man. Onophoudelyk ... fortuin ... de ... nut ...

hem te winnen, en gedurig versmaadt hy' die. Hy hoede zich, zyne versmading zou hem wel eens duur te staan kunnen komen."

„Het is zeker, zegt de *Courier*, dat de Heer zegelbewaarder, tegen de volgende zitting, drie conceptwetten heeft doen opmaken, welke men beschouwen mag als grond-instellingen en als realiserende sommige der belangrykste waarborgen, door de charter als grondbeginsel vastgesteld. Zy bestaan, behalve de hervorming der Jury, in eene wet over de formaliteiten en regelen van arrestatie en gevangenzetting en in eene nopens de verantwoordelykheid der ondergeschikte agenten van het staatsgezag. Dit laatste ontwerp berust, zegt men, op een zeer eenvoudig en zol komen constitutioneel beginsel: het bestaat daarin, dat aan den minister, in wiens departement de ambtenaar is geplaatst, een zeker uitstel van tyd verleend worde, om by eene afzonderlyke en openbare verklaring, de acte, welke tot klagte aanleiding geeft, onder zyne eigene verantwoordelykheid te nemen, na welk tydverloop, de ambtenaar, byaldien deze verklaring niet gedaan is, vryelyk in regten zal mogen vervolgd worden.

„Wat de conceptwet nopens de individuele vryheid betreft, deze bevat, zegt men: 1e. de afschaffing van het *mandaat van depôt*; 2e. het voorschrift der formaliteiten van de dusgenaamde *mandats d'amener et d'arrêt*, op straffe van nulliteit; 3e. eene spoedige wyze van geregtelyke behandeling en vonnissing der verzoeken om nulliteit van arrestatie, uit hoofde van de nulliteit der mandaten; 4e. de beperking van het aantal beambten; welke het regt bezitten om mandaten uit te vaardigen, 5e. de uitbreiding van de facultiteit tot bekoming van provisionele loslating, door het geven van cautie; 6e. eindelyk, de bepaling der tyden, binnen welke de instructie van alle criminele zaken moet afgeloopen en het vonnis over het proces uitgesproken zyn.

„Wanneer zoodanig inderdaad zyn de bepalingen dier conceptwet en dezelve door den raad des Konings en door de kamers worden aangenomen, zullen de waarborgen der individuele vryheid by ons ten minste even volledig en krachtdadig zyn als in Engeland."

De Heer *Laborde*, krachtens de ordonnantie van den 24ten July verbannen geweest zynde, is gisteren te Parys wedergekomen.

In de publicke papieren van Napels, leest men het rapport van den consul der Beide Siciliën, residerende te Tunis, welke door zyn Souverein gelast is geweest; om een fraaije koets aan den Dey ten geschenke te geven. De prins was daarover zoo verheugd, dat hy den consul verzocht heeft, om aan Koning *Ferdinand IV* het genoegen, waarin hy zich bevindt, te kennen te geven, om hem waardiglyk zyne erkentenis uit te drukken. Daar deze de eerste koets is, welke de inwoners ooit gezien hebben, is men genoodzaakt geweest, dezelve met een wacht te omgeven, ten einde het rytuig voor den aandrang der menigte te behoeden.

WEESMEESTEREN DER HOOGDUITSCHE ISRAëLITISCHE GEMEENTE ALHIER, zullen de by Couranten de dato 14 January a. p. de Geannonceerde te Verkoopene helfte der Plantagie *Goosen* gelegen aan de Rivier *Surinname*, aankoomende den Boedel Wylen Mejuffrouw de Wed. SALN. JB SANCHES, laaten plaats vinden, op Woensdag zynde den 15 Maart aanstaande, de klokke vier uuren ten Huyze van den Heer JUDA JACOB POLAK *Cassier Weesmeester*.

Zullende de bewyzen van Eigendom en verkoop Conditie agt dagen voor en op den verkoopdag ter Visie leggen ten Comptoir der Vendue.

Paramaribo den 18e. Maart 1820.

S. ALEXANDER.
Gesw: Clercq.

WEESMEESTEREN DER PORTUGEESCHE ISRAëLITISCHE GEMEENTE ALHIER, verzoeken nogmaals, aan alle de genen, welke eenige deugdelyke vorderingen ten lasten den Boedel Wylen M. H. ALBERGA mogten hebben, ofte aan deszelfs verschuldigd zyn, daarvan opgaave en betaaling te doen, aan den Heer ARON ROBLES DE MEDINA, *Cassier Weesmeester*.

Wyders zal deszelfs nalatenschap, gelyk mede die van de Boedels Wylen Js. HB. BRANDON, RIBOA Wed. ABM. RL. ALVARES en Js. L. TELLES, Op Donderdag den 16e. dezer, ten huize van de Wed. SAML. ISRAEL, publiekelyk worden verkogt, waaronder een Man Neger genaamd GELUK, een Negerin genaamd AFFIBA met haar kinderen genaamd THOMAS en SABANA, als meede nog drie Timmer Neegers nader bygekomen, welke buyten *Paramaribo* verhuurd waaren genaamt HOOP, WILLEM en ABUYS, alle aankomende eerstgenoemde Boedel.

Paramaribo den 8e. Maart 1820.

MOSES DASILVA SOLIS.
Gezw. Klerk.

Alle die geene die iets te vorderen hebben van, of schuldig zyn aan den Boedel Wylen de Vrye KAATJE VAN WINDHORST, gelieven daar van ten spoedigste opgave en betaling te doen, aan J. L. RELOTIUS als Testamentair Executeur.

Paramaribo den 13e. Maart 1820.

TE HUUR.

Een wel gesitueerd Huys en Erf, met of zonder Meubels, addres ter dezer DRUKKERY.

Paramaribo den 13e. Maart 1820.

CAPITEIN M. CHARLAU voerende het Brikschip *Ipenrode*, zal den 24e. dezer zyn Brievenzak sluiten, en vertrekken naar *Amsterdam*.

Paramaribo den 8e. Maart 1820.

Zonder wettige verhindernisse, voornemens op ten spoedigste eene reise naar den Vaderlande te doen.

Paramaribo den 9e. Maart 1820.

R. VAN SCHUYLENBORGH.

Den Ondergetekende neemd by dezen afscheid van alle zyne Vrienden en Bekenden.

Bramspunt aan Boord van 't Schip Maria *den* 11. *Maart* 1820.

P. P. SPILLENAAR.

Van *Paramaribo* heeft sig voor byna veertien dagen Geabsenteerd, de Neger JOSEPH, van de Plantagie *Beudslust*, lang en reizig van postuur, die dezelve terug bezorgt aan den Eigenaar H. STENHUYS, zal Twintig Guldens tot een beloning erlangen.

Gedrukt ter Geprivilegeerde Gouvernement Drukkery van J. BRINK.